218579 ـ حکم کم کردن از موی ابرو اگر پرپشت باشد

سوال

آیا برای زن جایز است که اگر شکل ابروهایش شبیه مردان و موهایش بسیار پرپشت و نامنظم باشد، موی ابروهایش را بتراشد یا کوتاه کند ؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

علما ـ رحمهم الله ـ دربارۀ اینکه آیا تراشیدن و کوتاه کردن را باید به «نتف» (کندن) در مسئلۀ نمص ملحق ساخت یا خیر، اختلاف نظر دارند. گروهی از علما ـ جمهور علما ـ بر این نظر هستند که تراشیدن یا کوتاه کردن مانند کندن است، در نتیجه جایز نیست که شخصی قسمتی از موی ابرو را بتراشد یا کوتاه کند، همانطور که کندن آن حرام است.

قول دوم این است که نمص تنها کندن موی ابرو است، بنابراین برداشتن موی ابروها با تراشیدن یا کوتاه کردن جایز است و این مذهب حنابله است.

در «الموسوعة الفقهية» (۱۴/ ۸۲) آمده است: «فقها بر این اتفاق نظر دارند که کندن موی ابروها در نمص صورت که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ در این حدیث از آن یاد کرده وارد است: «الله نمص کنندگان و نمص شوندگان را لعن کرده است».

اما دربارۀ کوتاه کردن ابرو و تراشیدن آن اختلاف نظر دارند. مالکیان و شافعیان بر این مذهبند که کوتاه کردن در معنای کندن است و حنابله بر این نظر هستند که کوتاه کردن و تراشیدن آن جایز است و آنچه مورد نهی قرار گرفته تنها کندن ابروست».

برای فایدۀ بیشتر پاسخ به سؤال شمارۀ (22393) را ببینید.

ثانیا:

آن مقدار زیادی که باعث آزار چشمان می‌شود یا از حد عادی خارج است و جلب نظر می‌کند و باعث آزار و شرمندگی زن

می‌شود از چارچوب نمص مورد نهی خارج است. در این حالت زن اجازه دارد از آن ابرویش بردارد تا آنکه مانند ابروی دیگران شود، زیرا برداشتن از ابرو در این حالت از باب دفع آزار و از بین بردن عیب است و به معنای بازگرداندن ابرو به وضعیت طبیعی آن می‌باشد.

شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ می‌گوید: «کوتاه کردن موی ابرو اگر به روش کندن باشد حرام است و بلکه از گناهان کبیره است زیرا در معنای «نمص» است که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ انجام دهنده‌اش را نفرین کرده است.

اما اگر به روش کوتاه کردن [با قیچی] یا تراشیدن [با تیغ] باشد، این برخی از اهل علم مکروه دانسته و برخی منع کرده‌اند و از جملهٔ نمص دانسته‌اند و گفته‌اند: نمص تنها خاص به کندن مو نیست بلکه عام است به معنای هر تغییری در موی صورت است که الله به آن اجازه نداده است.

اما به نظر ما برای زن شایسته است که حتی اگر به جایز بودن یا مکروه بودن کم کردن از موی ابرو با تراشیدن یا کوتاه کردن قائل باشیم، این کار را انجام ندهد مگر آنکه موی ابروها زیاد باشد به طوری که به سوی چشمان پایین بیاید و در نگاه کردن او مانع شود که در این صورت آن مقداری که باعث آزار است را بردارد» (مجموع فتاوی ابن عثیمین: ۱۱/ ۱۳۳).

ایشان ـ رحمه الله ـ همچنین می‌گوید: «اما کم کردن از ابروها اگر به شکل غیر عادی پرپشت باشند، اشکالی ندارد و اگر پرپشتی‌اش غیر عادی نباشد بهتر آن است که به همان شکل باقی بماند و اشکالی ندارد که این کار با قیچی یا تیغ یا شبیه آن صورت گیرد نه با کندن، زیرا کندن همان نمص است». (فتاوی نور علی الدرب).

والله اعلم